

KUTSESTANDARD

Dokker, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Dokker, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Dokkeri töö on laadida kaupu sadamas ja seal paiknevates terminalides.</p> <p>Tööülesanded hõlmavad lasti ettevalmistamist ning lastikäitlus- ja transpordivahenditega kaupade laadimist, lossimist ning ümberpaigutamist meretranspordivahenditelt teistele transpordivahenditele ja lattu ning vastupidi. Dokker töötab iseseisvalt ja meeskonnas, täites tööülesandeid muutuvates olukordades.</p> <p>Olenevalt ettevõtte töökorraldusest võib dokker teha laevade sildumistõid ning reguleerida terminalisest liiklust.</p> <p>Lähedane kutse: Laotöötaja, tase 4 osakutse „Kaubakäitleja, tase 4“.</p>
A.2 Tööosad
<p>A.2.1 Sadamatöö ilma mehhanismideta</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Lasti tõstmist ettevalmistavad tööd
2. Kraana- ja sadamatehnikajuhtide juhendamine signaalide edastamisega
3. Lasti markeeringu jälgimine ja sorteerimine
4. Lasti kinnitamine <p>A.2.2 Laadimine ja lossimine mehhanismidega.</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Sadamas kasutatavate tõste- ja transpordivahenditega töötamine
2. Lastikäsitlusvahendite valimine ja kasutamine <p>A.2.3 Töökeskkonna ohutuse tagamine</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Töötervishoiu ja tööohutusnõuete täitmine
2. Tegutsemine tööõnnetuse korral
3. Ohutusmeetmete rakendamine sadamas
Valitavad tööosad
<p>A.2.4 Töötamine terminalitraktoriga</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Haagiste ja treilerite teisaldamine
2. Haagisrongide teisaldamine <p>A.2.5 Töötamine lastikäitlusvahenditega</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Puistekaupade ümberlaadimine
2. Puistekaupade käitlemine <p>A.2.6 Konteinerite käitlemine</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Konteinerite laadimine ja lossimine
2. Terminalisisesed veod ja konteinerite virnastamine <p>A.2.7 Spetsialiseeritud terminalides eritehnikaga töötamine</p> <ol style="list-style-type: none">
1. Kauba laadimine ja lossimine eritehnikaga

<p>2. Kaubajaotus- ja lisaseadmete kasutamine</p> <p>A.2. 8 Töö raudteeveeremiga</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raudteetaristu ja veeremi valmisoleku hindamine 2. Raudteevagunite paigutamine ja teisaldamine. 3. Vaguni tökiskingade paigaldamine või äravõtmine <p>A.2.9 Töötamine sadamakraanadega</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erinevate lastiliikide laadimine ja lossimine 2. Kauba ümberpaigutamine <p>A.2.10 Sildumistööd</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sildumisotste kinnitamine ja ära andmine 2. Laeva sildumisala ettevalmistamine
<p>A.3 Töö keskkond ja eripära</p> <p>Dokkeri töö on üldjuhul töögraafikupõhine ja toimub sadamaterritooriumil peamiselt välitingimustes, olenemata ilmastikuoludest. Töö võib nõuda füüsilist pingutust, kõrgustes töötamist ja kokkupuudet ohtlike kaupadega. Võimalike tööõnnetuste vältimiseks on kohustus järgida tööohutusnõudeid.</p>
<p>A.4 Töövahendid</p> <p>Dokkeri peamised töövahendid on tõste- ja transpordiseadmed, lastikäitlusvahendid, isikukaitsevahendid (nt kiiver jm), sidepidamisvahendid (nt raadiojaam) ja digivahendid (nt pardaarvuti).</p>
<p>A.5 Tööks vajalikud isikuomadused</p> <p>Töoga toimetuleku eelduseks on kohusetunne, vastusvõime, vaimne ja füüsiline koormustaluvus ning valmisolek meeskonnatööks. Oluline on kohanemis- ja reageerimisvõime ning ausus ja korrektsus.</p>
<p>A.6 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>4. taseme dokkeriks saab õppida kutseõppes või töökohal ja kursustel.</p>
<p>A.7 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Dokker, dokker-mehhanisaator, sadamatööline.</p>
<p>A.8 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks</p> <p>Kraanaga töötamisel on nõutav tõsteseadme juhtimisõigust tõendav tunnistus. Alus: seadme ohutuse seadus. Tõstuki ja laadimisseadmega töötamisel on nõutav pädeva koolituse läbimist tõendav tunnistus. Alus: Vabariigi Valitsuse määrus „Töövahendi kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded“.</p> <p>Avatud terminalis töötamiseks on nõutav vähemalt B kategooria autojuhiluba. Alus: liikluseadus.</p> <p>Tööd raudteeveeremiga reguleerib raudteeseadus.</p>

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

<p>B.1 Kutse struktuur</p> <p>Dokkeri kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1-B.2.3 ja läbiva kompetentsi B.2.11 tõendamine. Lisaks on nõutav tõendada valitavatest kompetentsidest B.2.4- B.2.10 vähemalt üks kompetents.</p>
<p>B.2 Kompetentsid</p>

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

<p>B.2.1 Sadamaatöö ilma mehhanismideta</p> <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. valib seadme tõstevõimele ja lastile sobivad tõstetrepid, kontrollides visuaalselt märgistust ja korrasolekut; 	<p>EKR tase 4</p>
--	--------------------------

<p>2. paigaldab käsitsi tõstetropid lastil määratud tõstekohtadele või tööülesandes etteantud kohtadele ja võtab need lahti (tropib, inglise keeles hooking);</p> <p>3. paigutab konteineritele pöördlukud (inglise keeles fitting), lähtudes tööülesandest;</p> <p>4. ühendab vooluvõrku elektritoidet vajavad konteinerid, järgides ohutusnõudeid;</p> <p>5. juhendab kraana- ja sadamatehnikajuhte käemärguannete, valgussignaalide, raadioside kaudu, tagamaks tööde turvalise tegemise piiratud vaateväljas;</p> <p>6. jälgib ja kontrollib lasti markeeringut laadimistöödel, lähtudes etteantud juhistest;</p> <p>7. sorteerib lasti, lähtudes lasti markeeringust, lastiosade kokkusobivusest, lasti mõõtmetest ja liigist, tagades lastigruppide eristatavuse, püsivuse ja ohutuse transpordil ja ladustamisel;</p> <p>8. kinnitab lasti ja võtab selle lahti vastavalt etteantud juhiste.</p>	
B.2.2 Töötamine kuni 5000 kg kahveltõstukiga	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. töötab kahveltõstukiga tõstevõimega kuni 5000 kg ja kahveltõstuki erinevate lastihaaramisseadmetega vastavalt etteantud juhiste, järgides ladudes kauba paigutamise plaani</p> <p>2. kasutab oma töös kauba ja töö spetsiifikast lähtuvaid lastikäitlusvahendeid.</p>	
B.2.3 Töökeskkonna ohutuse tagamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. täidab töö kavandamisel, töökoha ettevalmistamisel, töötades ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu- ja tööohutusnõudeid (sh elektri- ja tuleohutusnõudeid) ning sadamarajatise turvaplaani sätteid vältimaks tööõnnetusi;</p> <p>2. tegutseb tööõnnetuse korral oma kohustuste ja vastutuse kohaselt, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist vastavalt ettevõttes sätestatud korrale;</p> <p>3. täidab sadamatehnikaja -seadmete kasutus- ja ohutusjuhendite nõudeid;</p> <p>4. jälgib ja kontrollib töö käigus ohutusnõuete täitmist sadamas, teatab vajadusel kõrvalistest isikutest vahetuse juhile.</p>	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Selle kutse taotlemisel on nõutav tõendada valitavatest kompetentsidest B.2.4- B.2.10 vähemalt üks kompetents.

B.2.4 Töötamine terminalitraktoriga	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. teisaldab terminalitraktoriga (sadamavedukiga) haagiseid ja treilereid, vajaduse korral ka teisi transpordivahendeid, lähtudes etteantud juhistest ja liikluskorraldusest;</p> <p>2. teisaldab terminalitraktoriga haagisronge, lähtudes liikluskorraldusest ja etteantud tootmiskorraldusest.</p>	
B.2.5 Puistekaupade käitlemine lastikäitlusvahenditega	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. laadib kopplaaduri, ekskavaatori ja roomiktehnikaga ümber puistekaupu (sh transpordivahenditele), arvestades kaupade eripära ja keskkonnamõjusid;</p> <p>2. kuhjab, silub ja pressib erinevate lastikäitlusvahenditega puistekaupu, arvestades kaupade eripära ja keskkonnamõjusid;</p> <p>3. puhastab kopplaaduriga vm tehnikaga sadama territooriumi;</p> <p>4. pressib, tasandab ja annab ette puistekauba trümmis, kasutades sobivat tehnikat ja lastikäitlusvahendeid.</p>	
B.2.6 Konteinerite käitlemine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. laeb ja lossib konteinereid, kasutades tõste- ja transpordivahendeid ning pardaarvuteid tööks vajalikul määral</p> <p>2. teeb sidevahendeid kasutades terminalisiseseid vedusid ja virnastab konteinereid, arvestades konteinerite mõõtmeid ja tüüpi.</p>	
B.2.7 Spetsialiseeritud terminalides eritehnikaga töötamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. laadib ja lossib eritehnikat (nt laevalaadurid, konveiersüsteemid jm), kasutades puiste- ja vedellasti (nt väetis, nafta, tsement) vastavalt tehnoloogilisele protsessile.</p>	

2. kasutab kaubaajutus- ja lisaseadmeid, arvestades kauba eripära ja järgides kasutusjuhendeid	
B.2.8 Töö raudteeveeremiga	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. jälgib taristu korrasolekut ja veeremi teistsaldamise valmisolekut, veendudes veeremi haakemehhanismide ja pidurisüsteemide korrasolekus; 2. teeb manöövreid terminali piires, kasutades selleks ettenähtud mehhanisme; 3. paigaldab või eemaldab vaguni tükkingad, vastavalt etteantud juhistele.	
B.2.9 Töötamine sadamakraanadega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. laadib või lossib transpordivahenditelt või transpordivahenditele erinevaid lastiliike; kasutades pardaarvuteid tööks vajalikul määral 2. paigaldab terminalis kaupa ümber tööks sobiva kraanaga.	
B.2.10 Sildumistööd	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. kinnitab ja annab ära sildumisotsad vastavalt etteantud juhistele, järgides ohutusnõudeid ja kasutades õigeid töövõtteid 2. kontrollib vahetu tööjuhi ülesandel kai korrashoidu ja ohutust, valmistab ette laeva sildumisala.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.11 Dokker, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
<ol style="list-style-type: none"> 1. järgib kaupade laadimisel, lossimisel ja ümberpaigutamisel tööde tehnoloogilist kaarti ja laeva lastimisplaani; 2. valib sobivad töövahendid ja valmistab seadmed ja masinad töötamiseks ette; 3. kasutab seadmeid ja masinaid sihivõrre ja heaperemehelikult, orienteerub tõste- ja transpordivahendite ehituses ja tööpõhimõtetes; 4. mõistab oma tegevuse rolli sadama tööprotsessi tervikahelas, kasutab ressursse otstarbekalt ja efektiivselt; 5. hindab oma tööloigus esineda võivaid riske, võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks; 6. kogub jäätmekäitluseks kokku tööprotsessis tekkinud jääkmaterjalid ja jäätmehäkk; 7. tegutseb reostustõrje vajaduse ilmnemisel vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale; 8. tegutseb eesmärgipäraselt ja vastutustundlikult, reageerib kiiresti tööprotsessis tekkinud olukordades; 9. osaleb meeskonnatöös, täidab oma rolli meeskonnas; 10. suhtleb viisakalt ning korrektset, esitab teabe ja info selgelt ning arusaadavalt; 11. kasutab digivahendeid ja erialast rakendustarkvara, arvestades ettevõtte andmekaitse nõudeid ja korda sh küberhügieeni põhimõtteid; 12. Kasutab oma töös arvuti ECDL sertifikaadis kirjeldatud baasmoodulites „Arvuti põhitõed“, „Interneti põhitõed“ ja standardmoodulites „IT turvalisus“ ning „Koostöö internetis“ nõutud tasemel, vt Lisa 1 „Arvuti kasutamise oskused“; 13. Kasutab inglise keelt erialase informatsiooni vahetamiseks tasemel A2 vt Lisa 2 „Keelte oskustasemetes kirjeldused“. 14. kasutab võimalusi enesetäiendamiseks ja on kursis tehnoloogiliste muudatustega; 15. juhendab vähemkogenud kaastöötajaid. 	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-23112017-2.1/6k

2. Kutsestandardi koostajad	Raul Siniallik, Eesti Meremeeste Sõltumatu AÜ Toomas Uibokant, Transiidikeskuse AS Argo Korjus, AS Silsteve Tiina Matsulevitš, SA Innove Urmas Urgard, ESTEVE AS
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	8
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	23.11.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	03.11.2022
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8343 Kraana-, tõstuki- jm tõsteseadmete juhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Docker, level 4
Inglise keeles	Longshoreman, stevedore
Soome keeles	Ahtaaja
Vene keeles	докер-механизатор
C.3 Lisad	
Lisa 1 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	